

Gyermekjogi kérdőívek eredményei

A korszerű betegellátás nemcsak a kezelés és ápolás minőségére figyel, hanem a beteg jogaira is igyekszik tekintettel lenni. Ez különösen érvényes a gyermekekre, akik a felnőtteknél sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak.

Az **EACH** (European Association for Children in Hospital) egy gyermekjogokkal foglalkozó európai civil szervezet, mely egy 10 pontból álló Chartát fogalmazott meg. Ennek magyar fordítását az Országos Gyermekegészségügyi Intézet (OGYEI) minden egyes magyar gyermekkórház, illetve gyermekosztály vezetőjének rendelkezésére bocsátott, s mely az OGYEI honlapján elérhető (<http://www.ogyei.hu/anyagok/Gyermekjog/Eloadasok/each070711javított.pdf>). A HPH-CA munkacsoport (Health Promoting Hospital Child and Adolescent Task Force) az UNICEF, a WHO bevonásával - az EACH Charta alapján - a kórházvezetők részére elkészített egy **Önértékelő modellt**. Hivatalos magyar változat az OGYEI részvételével elkészült, és megtalálható az OGYEI (<http://www.ogyei.hu/hu/files/download.php?id=382>), valamint a HPH-CA munkacsoport (<http://www.who.cc.dk/news-1/self-evaluation-model-and-tool-on-the-respect-of-children2019s-rights-in-hospital-now-in-8-languages>) az ESSOP (European Society for Social Pediatrics and Child Health), és az EACH hivatalos nemzetközi honlapján is. Az Önértékelő modell bemutatásra került az Európai Bizottság számára, s várhatólag alkalmazása, mint elfogadott jó gyakorlat fog megjelenni.

A jelen, **OGYEI által kidolgozott kérdőív** elsődleges célja az volt, hogy a *közvélemény* figyelmét felhívja a gyermekjogok tiszteletben tartásának jelentőségére az egészségügyi ellátás során. Az egészségügynek kiemelt szerepe van a gyermeki jogok védelmében, a jó gyakorlatok terjesztésében, a közvélemény formálásában. Ennek aktualitását adta, hogy 2009-ben ünnepeltük az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény megszületésének 20. évfordulóját. A kérdőíves vizsgálatot a HPH-CA munkacsoport tagjai más európai országokban is elvégezték. Az így kapott eredmények bepillantást nyújtanak más országok helyzetére.

Az EACH valamint az Önértékelő modell szemlélete nem áll távol a hazai egészségügyi szakemberek – orvosok, nővérek- gondolkozásmódjától, mint az a jelen kérdőíves vizsgálatból is kiderült.

Ezen gyermekjogi felmérés eredményei szerint a **Törökbálinti Tüdőgyógyintézet Gyermekosztályán** a gyermekek jogait elismerésre méltóan igyekeznek biztosítani. Kiténik, hogy a személyzet segíti, hogy a szülők gyermekeikkel minél több időt együtt tartózkodhassanak, gondozásukban részt vehessenek. A tájékoztatásra megfelelő hangsúlyt fektetnek. Ezen belül az írott formában történő tájékoztatás a hazai és az európai gyakorlatot is felülmúlja, s ennek a jó gyakorlatnak (írott és szóbeli tájékoztatás) a folytatását a jövőben is szorgalmazni kell. A tájékoztatás közel 80%-ban teljesen kielégítőnek mutatkozott. A laikusok az esetek legnagyobb részében a kezelés időtartamát optimálisnak találták, ami jó kommunikációt tükröz, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az osztály profiljának megfelelően itt folyik a tbc-es és CF-es betegek kezelése, mely gyakran hosszú időt igényel.

Látszik, hogy igyekeznek a gyerekek számára szükséges tevékenységekhez –játék, tanulás, kikapcsolódás- megfelelő körülményeket teremteni, bár ezek a lehetőségek jelenleg még nem teljesen optimálisak. Elképzelhető, hogy helyi önkéntesek vagy hozzátartozók bevonása a személyzet kímélése mellett segíthetné ezt a folyamatot. Az önkéntes segítő szervezetek sok helyen, különösen az angolszász országokban fontos szerepet játszanak az egészségügyi ellátás során. Jó gyakorlatokat ezért figyelmükbe ajánljuk: www.actionforsickchildren.org; www.childreninhospital.ie; www.ascscotland.org.uk. Erre vonatkozó ötletek esetleg az Önértékelő modell (<http://www.ogyei.hu/hu/files/download.php?id=382>) áttekintésével nyerhetők.

A nappali kórházaszerű kezelési lehetőségnek a legjelentősebb korlátja az országos átlagra jellemző módon a távolság és a családok anyagi korlátai. Az intézményi korlát valószínűleg a kezelések jellegével függ össze – erre vonatkozó tájékoztatással ennek megítélése csökkenthető. A hozzátartozók és a gyerekek szerint számos előnyös változás volt tapasztalható az elmúlt időben jól-létük szempontjából.

Ezúton köszönjük közreműködésüket e szép munkában, és egyben csatoljuk az európai vizsgálat eredményeit, melyben az összesített magyar adatok is szerepelnek.

A további sikeres együttműködés reményében:

Dr.Scheiber Dóra
Nemzetközi referens

Dr.Kovács Zsuzsa
Gyermekjogi koordinátor

Dr.Valek Andrea
Epidemiológus

Dr.Mramurác Éva
Főigazgató helyettes

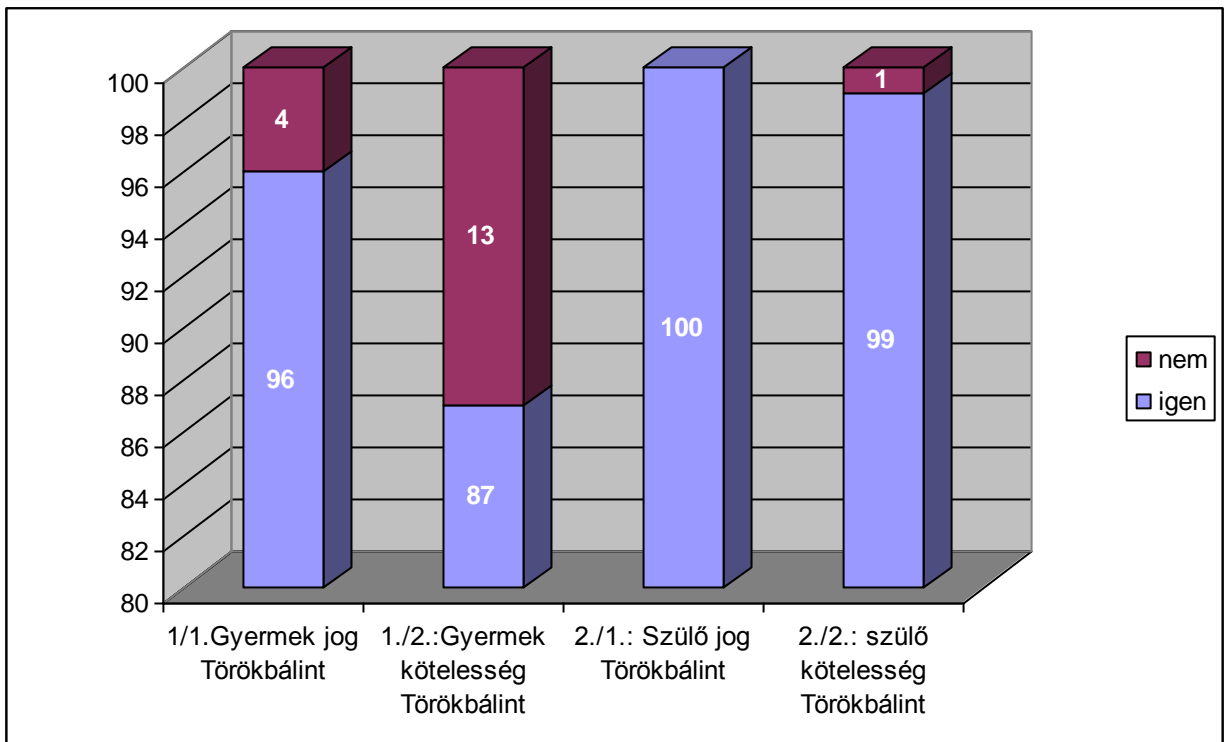
Dr.Mészner Zsófia
Főigazgató

EREDMÉNYEK:

Törökbálinti Tüdőgyógyintézet, Gyermeosztály

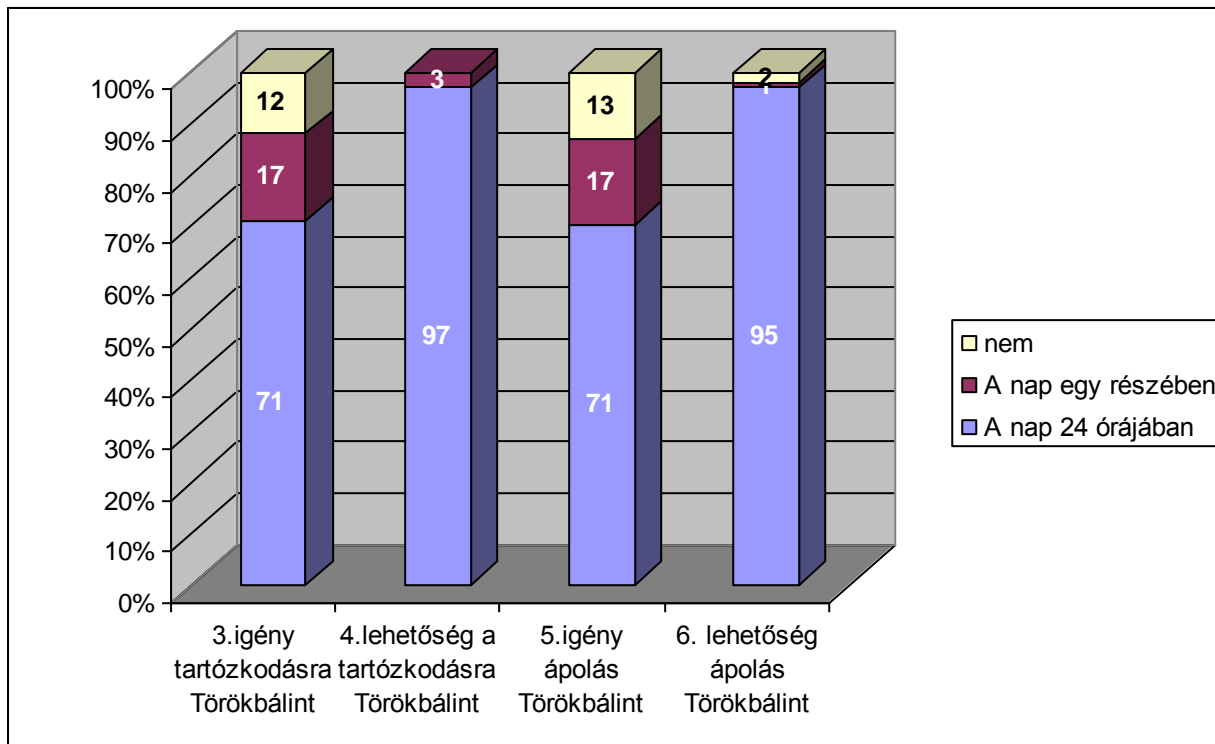
1. Van-e tudomása arról, hogy a beteg gyermekeknek vannak
- jogai?
- kötelességei?
2. Van-e tudomása arról, hogy a beteg gyermekek szüleinek vannak
- jogai?
- kötelességei?

Igen Nem

- 3. Volt-e a jelenlegi kezelés során igénye arra, hogy gyermekével a kórházban tartózkodjon?
- 4. Volt-e erre lehetősége?
- 5. Volt-e igénye arra, hogy részt vehessen gyermeke ápolásában/gondozásában?
- 6. Volt-e erre lehetősége?

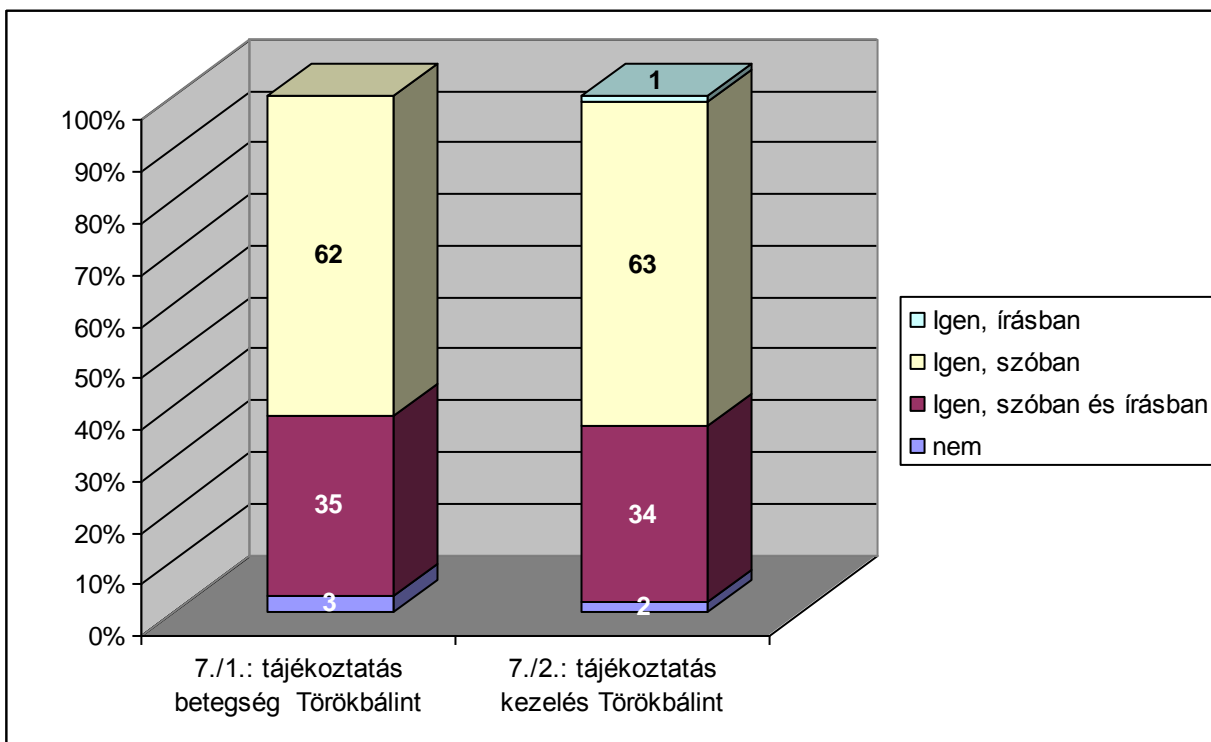
Igen, a nap 24 órájában   Igen, de csak bizonyos napszakban   Nem

7. Kaptak-e megfelelő tájékoztatást a

- betegségről? (több választ is megjelölhet)
- kezelésről? (több választ is megjelölhet)

Igen, szóban   Igen, írásban   Nem

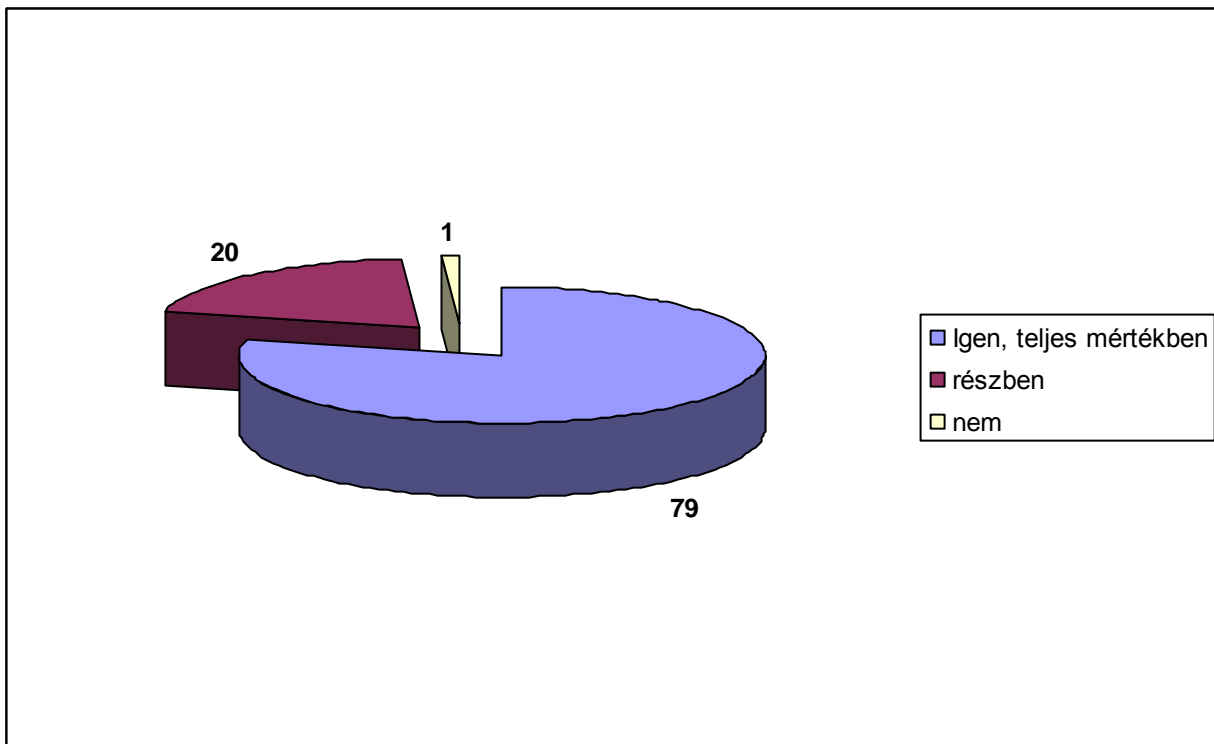

8. Milyen mértékben elégítette ki Önt a kapott tájékoztatás?

Teljes mértékben

Részben

Nem

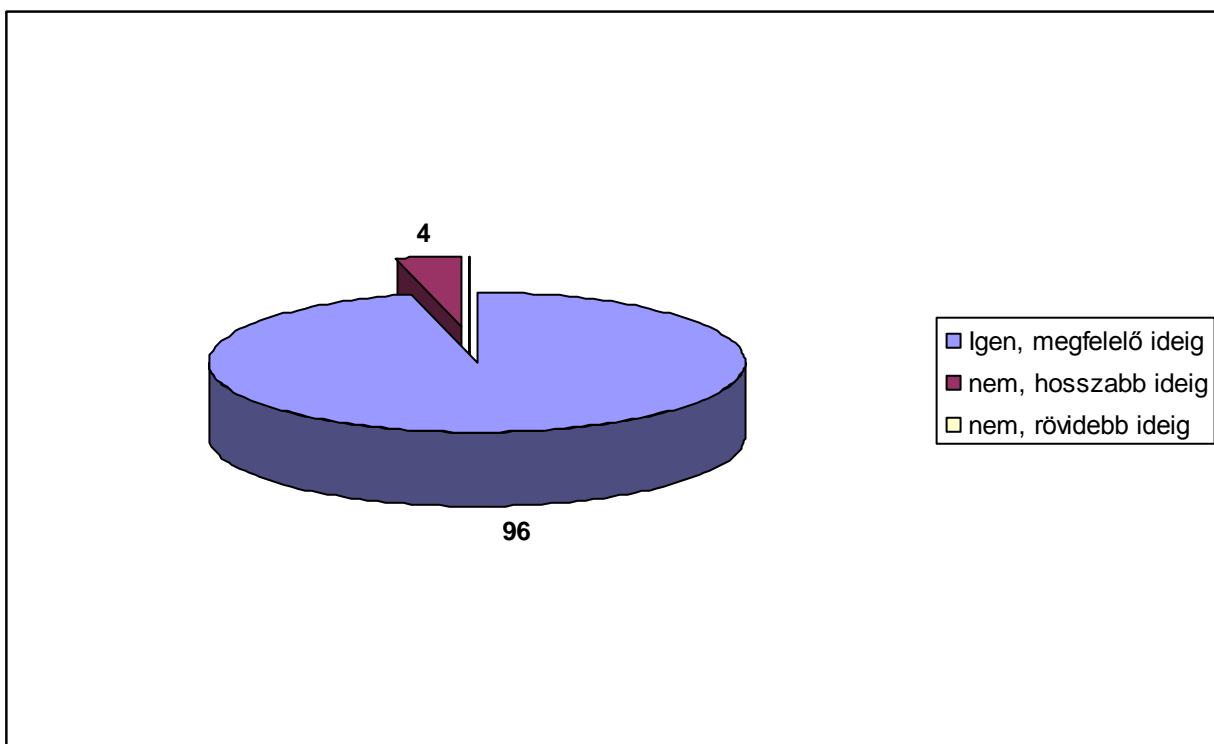

9. Ön szerint addig maradt-e a gyermeke kórházban, ameddig feltétlenül szükséges volt?

Igen, megfelelő ideig

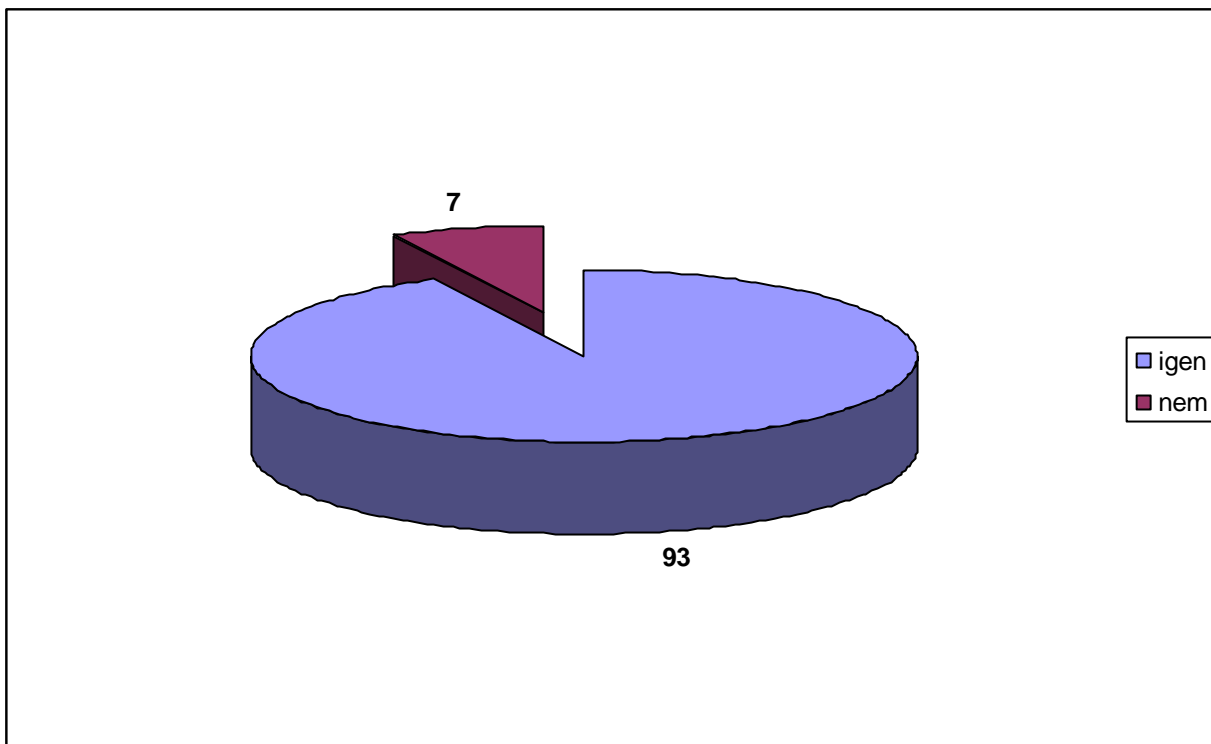
Nem, hosszabb ideig

Nem, rövidebb ideig

10. Az Önök körülményei megengedik-e, hogy gyermekük, orvosi javaslat alapján, járóbetegként folytathassa a kezelést?

Igen Nem

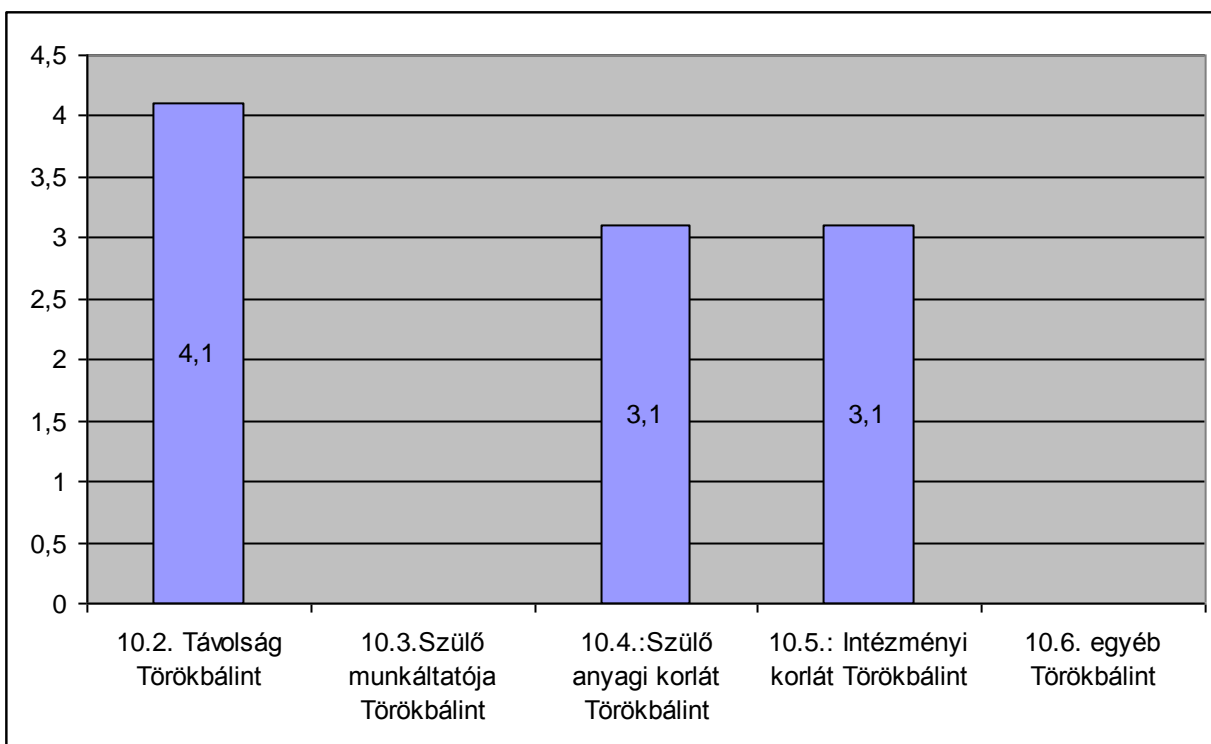
Ha nem, miért? (több választ is megjelölhet)

Lakóhely és az egészségügyi intézmény közötti távolság/közlekedési lehetőség hiánya ezt lehetetlenné teszi

Szülő/gondviselő munkája, elfoglaltsága nem teszi lehetővé

A család anyagi lehetőségei korlátozottak

Az egészségügyi intézmény ezt a lehetőséget nem kínálta fel

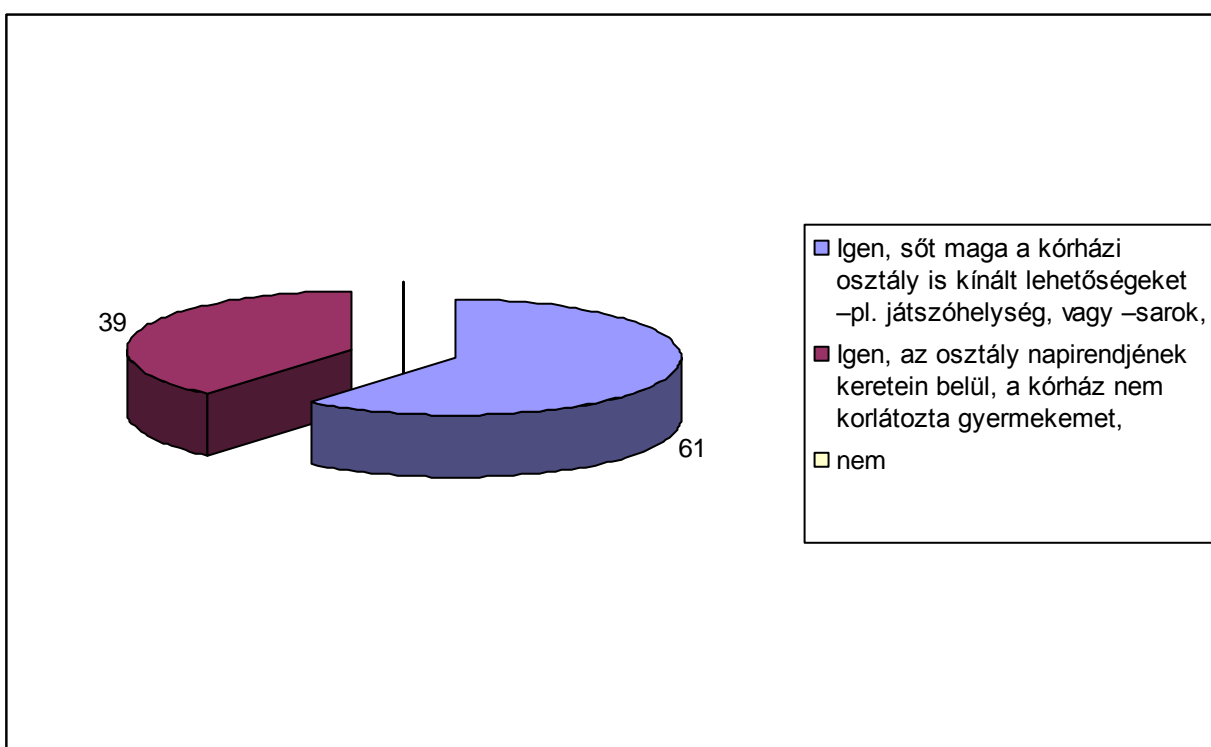

11. Amennyiben állapota megengedte, gyermeke tudott-e a kórházban is játszani, kikapcsolódni? (Mivel jellemezhetné leginkább a körülményeket?)

Igen, sőt maga a kórházi osztály is kínált lehetőségeket –pl. játszóhelység, vagy sarok, mesekönyvek, társasjátékok, pedagógus–, melyeket a gyermekek igénybe vehettek

Igen, az osztály napirendjének keretein belül, a kórház nem korlátozta gyermekemet, hogy az otthonról hozott játékokkal (társasjáték, könyv, plüssmaci stb.) kikapcsolódjon

Nem

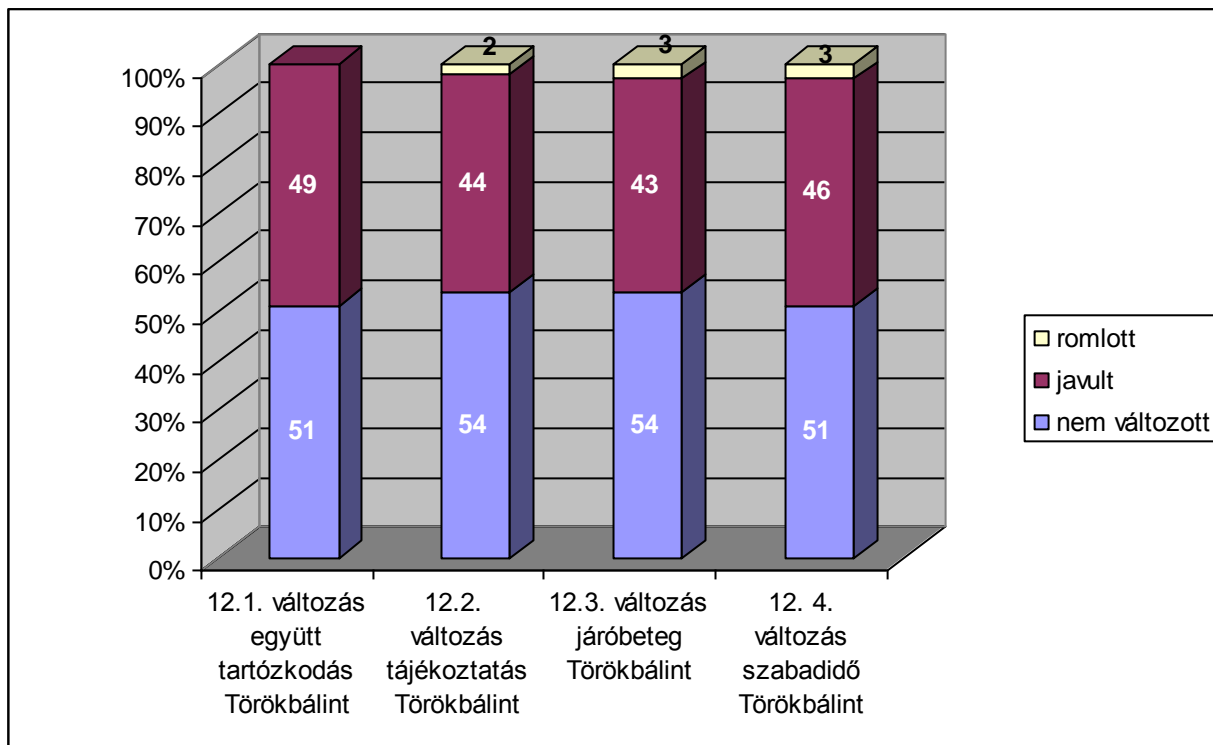

12. Ha már korábban is volt gyermeke ebben a kórházban, tapasztal-e változást? A kórházban
- a szülővel való együtt tartózkodás lehetősége
  - a tájékoztatás
  - annak lehetősége, hogy a kezelés járóbetegként folytatódjék
  - a játszás lehetősége

Javult

Romlott

Nem változott

13. Ha gyermeke olyan nagy, hogy véleményét meg tudja fogalmazni a kórházi tartózkodásról, kérjük, írja le:

14. Ön mit tud tenni/javasolni azért, hogy a szórólapon megfogalmazott célokat elérjük?